

LASKUVARJOHYPPÄÄJIEN TOIMINNALLISET OHJEET JA KELPOISUUSVAATIMUKSET

Tämä ohje korvaa Suomen Ilmailuliitto ry:n 1.4.2012 päivätyn samannimisen ohjeen. Suomen Ilmailuliitto ry (SIL ry) on 20.4.2012 hyväksynyt tämän ohjeen. Tämä ohje astuu voimaan 5.5.2014.

Sisältö

1 Hyppääjää koskevat ohjeet	2
1.1 Ohjeet hyppyrajoista ja -varustuksesta	2
1.1.1 Itsenäisen hyppääjän varusteista	2
1.1.2 Oppilashyppääjän varusteet	3
1.1.3 Siipikuormat	4
1.1.4 Kamerahyppääminen	4
1.1.5 Liitopukuhyppääminen	4
1.1.6 Muu erikoishyppääminen	4
1.2 Tuulirajat	5
1.3 Muualla hankitut kelpoisuudet	5
1.3.1 Oppilaan kelpoisuus	5
1.3.2 Kelpoisuuden muuttaminen	5
1.3.3 Laskuvarjohyppykouluttajan kelpoisuudet	5
1.4 Vaaratilanteesta ilmoittaminen	6
2 Oppilas-, lisenssi- ja kouluttajavaatimukset sekä oikeudet	6
2.1 Oppilaan vaatimukset ja oikeudet	6
2.1.1 Ikä	6
2.1.2 Lääketieteelliset vaatimukset	6
2.1.3 Kelpoisuusluokan toteaminen	7
2.1.4 Tieto-, taito- ja kokemusvaatimukset	7
2.1.5 Oikeudet	7
2.2 Lisenssivaatimukset ja lisenssinhaltijan oikeudet	7
2.2.1 Lääketieteelliset vaatimukset	7
2.2.2 Laskuvarjohyppääjän A-lisenssi	8
2.2.3 Laskuvarjohyppääjän B-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet	9
2.2.4 Laskuvarjohyppääjän C-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet	9
2.2.5 Laskuvarjohyppääjän D-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet	9
2.3 Kouluttajakelpoisuusvaatimukset, uusimisperiaatteet ja oikeudet	9
2.3.1 Lääketieteelliset vaatimukset	9
2.3.2 Vapaapudotuskouluttaja (VPK)	10
2.3.3 Pakkolaukaisuhyppymestari (PL-HM)	10
2.3.4 Novahyppymestari (NHM)	11
2.3.5 Tandemhyppymestari (THM)	12
3 Organisaation vaatimukset	12
3.1 Hyppypaikalle ja maalialueelle asetetut vaatimukset	12
3.2 Hyppytoiminnan ja -turvallisuuden valvominen	13
3.3 Koulutusilmoitus	14
3.4 Koulutusorganisaatio	14
3.5 Organisaation hyppytoiminnan dokumentointi	15
3.5.1 Koulutuskirjanpito	16
3.6 Näytöshyppyohje	16

3.6.1	Yleistä	16
3.6.2	Näytöshyppyorganisaatio	16
3.6.3	Luvat, ilmoitukset ja ehdot	17
3.6.4	Näytöshyppyalueet ja -olosuhteet	17
3.6.5	Näytöshyppyn suoritus	17
3.6.6	Vaatimuksia hyppääjille ja kalustolle	18

Liitteet	19
-----------------	-----------

Johdanto

Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset on kokoelma laskuvarjohyppyyn liittyviä säännöksiä ja toimintatapoja. Niiden tarkoituksena on antaa suuntaviivoja ja suosituksia laskuvarjohyppääjille ja laskuvarjohyppyorganisaatioiden toiminnalle. Ohjeet on jaettu kolmeen osaan:

- Hyppääjää koskevat ohjeet
- Oppilas-, lisenssi- ja kouluttajavaatimukset sekä oikeudet
- Organisaation vaatimukset.

Ohjeita päivitetään tarvittaessa joka toinen vuosi. Päivityksestä vastaa Suomen Ilmailuliitto ry:n Laskuvarjotoimikunnan Koulutus- ja turvallisuuskomitea.

Mikäli tässä ohjeessa mainitusta säännöksestä, lisenssistä tai kouluttajan kelpoisuudesta syntyy epäselvyyttä, asia voidaan siirtää SIL:n käsiteltäväksi ja ratkaistavaksi.

Määritelmät

Laskuvarjohyppyorganisaatiolla tai **organisaatiolla** tarkoitetaan kerhoa tai muuta tahoa, joka järjestää laskuvarjohyppyä. **Koulutusorganisaatiolla** tarkoitetaan laskuvarjohyppyorganisaatiota, joka on tehnyt Suomen Ilmailuliitto ry:lle (SIL) koulutusilmoituksen.

Laskuvarjohyppääjät luokitellaan oppilaan, tandemoppilaan sekä **A-, B-, C- ja D-lisenssin** eli itsenäisen hyppääjän kelpoisuuksiin. Jos itsenäisellä hyppääjällä ei ole voimassa olevaa SIL:n lisenssiä, voidaan tämä rinnastaa lisenssihyppääjään vastaavan hyppäkokemuksen ja osaamisen perusteella.

Jos näissä ohjeissa ei tarkemmin määritellä, **oppilaalla** tarkoitetaan sekä itsenäisen hyppääjän kelpoisuuteen tähtäävässä koulutuksessa olevaa oppilasta että tandemoppilasta. Itsenäisen hyppääjän kelpoisuuteen tähtäävässä koulutuksessa olevat oppilaat luokitellaan vielä **alkeiskoulutuksessa, peruskoulutuksessa ja jatkokoulutuksessa** oleviin oppilaisiin.

Laskuvarjohyppykouluttajat luokitellaan vapaapudotuskouluttajan ja hyppymestarin kelpoisuusluokkiin. **Vapaapudotuskouluttajalla** tarkoitetaan SIL:n hyväksymän Vapaapudotuskouluttajakurssin hyväksytysti suorittanutta henkilöä. **Hyppymestarilla** tarkoitetaan pakkolaukaisuhyppymestaria, novahyppymestaria ja tandemhyppymestaria. **Eksaminaattorilla** tarkoitetaan vapaapudotuskouluttaja- tai hyppymestarikurssin vastaavaa kouluttajaa, jolla on oikeus antaa koulutustodistus kurssin hyväksytysti suorittaneille.

1 Hyppääjää koskevat ohjeet

1.1 Ohjeet hyppärajoista ja -varustuksesta

1.1.1 Itsenäisen hyppääjän varusteista

Laskuvarjohyppääjältä edellytetään hyppytoiminnassa vähintään seuraavia varusteita:

- Laskuvarjokokonaisuus, jossa pää- ja varavarjo ovat samoissa valjaissa.
- Koukkupuukko kiinnitettynä siten, että se on hypyn aikana helposti käytettävissä.
- Visuaalinen korkeusmittari, joka on luettavissa hypyn aikana. Korkeusmittaria, jossa on ainoastaan digitaalinen numeronäyttö, ei sallita ainoaksi visuaaliseksi mittariksi A- ja B-lisenssihyppääjille. Mikäli maalialue sijaitsee vedessä eikä hyppykorkeus ylitä 1500 metriä, visuaalinen korkeusmittari ei ole pakollinen varuste.
- Suojapähine A-, B- ja C-lisenssihyppääjillä nousun, lähestymisen tai laskun aikana 300 metrin lentokorkeuden alapuolella sekä hypyn aikana.
- Tyynymallinen kovikkeellinen varavarjon kahva on sallittu ainoastaan D-lisenssihyppääjillä, mikäli varusteissa on varavarjon automaattilaukaisin. Lisäksi suositellaan käytettäväksi varavarjon pakkolaukaisuhihnaa. Tyynymallisen kahvan oikeaoppista käyttötekniikkaa on syytä harjoitella säännöllisesti.
- A- ja B-lisenssihyppääjältä edellytetään hyppytoiminnassa hyppykäyttöön hyväksytyä varavarjon automaattilaukaisinta.
- A- ja B-lisenssihyppääjältä edellytetään hyppytoiminnassa varavarjon pakkolaukaisuhihnaa. Kupumuodostelmahypyillä sitä ei tarvitse käyttää.

Muista varusteista kerrotaan jäljempänä tässä ohjeessa.

1.1.2 Oppilashyppääjän varusteet

Tandemhyppymestari vastaa, että tandemoppilaalla on tandemvalmistajan vaatimusten mukainen varustus. Muilta oppilashyppääjiltä edellytetään hyppytoiminnassa vähintään seuraavia varusteita:

- Laskuvarjokokonaisuus, jossa pää- ja varavarjo ovat samoissa valjaissa. Pää- ja varavarjon on oltava valmistajan koulutuskäyttöön suosittelemaa mallia alkeis- ja peruskoulutuksessa. Jatkokoulutuksessa käytettävän kaluston tulee olla koulutuspäällikön hyväksymää mallia. Mikäli pakkolaukaisuoppilas kiipeää tai liikkuu uloshypyssä lentokoneen ulkopuolella, on pakkolaukaisurepussa käytettävä 12–20 kg:n vedon kestävää varmistusjärjestelmää (varmistussidosta).
- Kova suojakypärä, jossa hihna kulkee kypärän reunan päältä, nousun, lähestymisen tai laskun aikana 300 metrin lentokorkeuden alapuolella sekä hypyn aikana.
- Kirkkaat, värittömät suojalasis. Hyppymestarin hyväksynnällä oppilas voi käyttää jatkokoulutuksessa integraalilykypärää, jossa on kirkas, väritön visiiri.
- Yksiosainen kokohaalari. Haalarin alla vaatetuksen on oltava säähän nähden asianmukaista.
- Sormikkaat.
- Metallirunkoinen koukkupuukko kiinnitettynä siten, että se on hypyn aikana helposti käytettävissä.
- Visuaalinen analoginen korkeusmittari, joka on luettavissa hypyn aikana. Käsikorkeusmittarin käyttöä suositellaan ensimmäisestä hypystä lähtien. Jatkokoulutushypyillä voi käyttää edellisen lisäksi äänikorkeusmittaria.
- Hyppykäyttöön soveltuvat jalkineet.
- Hyppykäyttöön hyväksytyä varavarjon automaattilaukaisin. Alkeis- ja peruskoulutuksessa on käytettävä koulutuskäyttöön hyväksytyä mallia.
- Varavarjon pakkolaukaisuhihna.
- Pelastusliivit koulutuspäällikön harkinnan mukaan, jos hypypaikalla on ilmeinen hukkumisvaara.

1.1.3 Siipikuormat

Pää- ja varavarjon siipikuorman ja tyypin on oltava hyppääjän taitoihin ja kokemukseen nähden sopiva. A- ja B-lisenssihyppääjien on käytettävä valmistajan aloitteleville hyppääjille suosittellemaa laskuvarjomallia, jonka siipikuorma ei saa ylittää rajaa 1,34 lbs/sqft (paunaa neliöjalkaa kohti). Alkeis- ja peruskoulutuksessa olevien oppilaiden siipikuorma ei saa ylittää rajaa 1,1 lbs/sqft. Jatkokoulutuksessa olevien oppilaiden siipikuorma ei saa ylittää rajaa 1,34 lbs/sqft, ja yli 1,1 lbs/sqft siipikuorman tuottavan varjon vähimmäiskoko on 150 sqft.

1.1.4 Kamerahyppääminen

Kamerahyppääminen edellyttää vähintään C-lisenssiä.

1.1.5 Liitopukuhyppääminen

Liitopuvun käyttö edellyttää D-lisenssiä. Myös C-lisenssihyppääjä voi käyttää liitopukua, mikäli hänellä on SIL:n nimeämän tai valmistajan hyväksymän liitopukukouluttajan antama koulutustodistus. Liitopuvulla hypättäessä on noudatettava liitopukuvalmistajan asettamia pukukohtaisia kokemussuosituksia.

1.1.6 Muu erikoishyppääminen

Käytettäessä hypyn aikana sellaisia varusteita, jotka saattavat oleellisesti vaikuttaa hyppääjän suoritukseen vapaapudotuksessa ja varjon varassa (esim. skysurf-lauta, tuubi, savut), hyppääjältä edellytetään D-lisenssiä. Mikäli käytettävä varuste on irrotettavissa hypyn aikana, on käytettävässä varusteessa, ellei asiaa ole ohjeistettu muuten SIL:n antamalla ohjeella, oltava sellainen vapaata putoamista hidastava järjestelmä, ettei varuste pudotessaan aiheuta vaaraa ulkopuolisille. Kamerakypärä ei tarvitse vapaata pudotusta hidastavaa järjestelmää.

Hyvät yli 4000 metrillä

Yli 4000 metrin korkeudessa lennettäessä edellytetään, että paineistamattomassa ilma-aluksessa hyppääjien käytössä on happilaitteet. Yli 6000 metrin korkeudessa jokaisen hyppääjän on käytettävä happilaitteita paineistamattomassa lentokoneessa sekä hypyn aikana. Tällöin hyppääjältä edellytetään myös hyppykäyttöön hyväksyttyä varavarjon automaattilaukaisinta.

Vesihyppy

Vesihyppäjä suoritettaessa hyppääjältä ja olosuhteilta edellytetään seuraavaa sen lisäksi, mitä laskuvarjohyppytoiminnalta muuten edellytetään:

- hyppääjällä on vähintään B-lisenssi
- hyppääjällä on tarkoituksenmukainen kelluntaväline
- maalialueella on pelastustarkoitukseen soveltuva vesikulkuneuvo ja avustaja kutakin varjon varassa olevaa hyppääjää kohti.

Näytöshyppy

Näytöksessä laskuvarjohyppäjä suorittavalta hyppääjältä edellytetään C-lisenssiä.

Yöhypy

Yöhypyjä suoritettaessa hyppääjältä ja olosuhteilta edellytetään seuraavaa sen lisäksi, mitä laskuvarjohypytoiminnalta muuten edellytetään:

- hyppääjällä on vähintään C-lisenssi
- hyppääjällä on valaistu tai itsevalaiseva korkeusmittari
- hyppääjä on varustettu kiinteällä, ympäristöön näkyvällä valolaitteella
- hyppääjällä on suunnattava valolaite laskuvarjon tarkastamiseksi
- maalialue on valaistu.

1.2 Tuulirajat

- Oppilaalla ja A-lisenssihyppääjällä maatuulen tuuliraja on 8 m/s
- B-, C- ja D-lisenssihyppääjillä ja tandemilla maatuulen tuuliraja on 11 m/s
- Pallovarjoa pää- tai varavarjona käytettäessä maatuulen tuuliraja on 8 m/s.

1.3 Muualla hankitut kelpoisuudet

Mikäli hyppääjällä ei ole FAI:n jäsenjärjestön antamaa FAI:n Parachuting Certificate of Proficiencyn vähintään tasoa A vastaavaa kansainvälistä laskuvarjohyppääjän todistusta, hänen kelpoisuutensa tai lupakirjansa tarkastaa koulutuspäällikkö, hypymestari tai turvallisuuspäällikkö. Merkintä hyväksytystä tarkastuksesta voimassaolomerkintöineen ja rajoituksineen tehdään hyppääjän hypypäiväkirjaan.

1.3.1 Oppilaan kelpoisuus

Mikäli henkilöllä on muualla hankittu oppilashyppääjän kelpoisuus, noudattaa henkilö suomalaista koulutusohjelmaa koulutuspäällikön määrittelemästä suorituksesta alkaen. Koulutuspäällikkö voi tarpeen mukaan määrätä lisäsuorituksia. Merkintä siirtymisestä SIL:n koulutusohjelmaan sekä mahdollisista lisäsuorituksista tehdään hyppääjän koulutuskirjanpitoon.

1.3.2 Kelpoisuuden muuttaminen

Mikäli muualla hankitun kelpoisuustodistuksen tai lupakirjan omaava haluaa SIL:n myöntämän lisenssin, henkilön tulee osoittaa koulutuspäällikölle hypyasiakirjoillaan tai taidonnäyttein täyttävänsä haettavasta lisenssistä riippuen SIL:n vahvistamat laskuvarjohyppääjän kelpoisuusvaatimukset. Vähimmäisvaatimuksena henkilön on läpäistävä A-lisenssin kirjallinen koe, annettava pakkaustarkastusnäyte ja varusteiden tarkastusnäyte sekä hypättävä koehyppy.

1.3.3 Laskuvarjohypykouluttajan kelpoisuudet

Laskuvarjohypykouluttajana toimimiseen täytyy olla SIL:n myöntämä ja voimassa oleva kyseinen suomalainen kelpoisuustodistus. Hypymestarikouluttaja varmistaa, että muualla hankittu kouluttajakoulutus vastaa sisällöltään suomalaista kouluttajakoulutusta sekä varmistaa henkilön omaavan riittävät tiedot suomalaisista määräyksistä ja SIL:n koulutusohjelmista. Lisäksi muut kouluttajaa koskevat SIL:n vaatimukset tulee täyttyä.

1.4 Vaaratilanteesta ilmoittaminen

Jos laskuvarjohypyn yhteydessä sattuu sellainen vaaratilanne, jossa hyppääjän tai ilmaliikenteen turvallisuus on ollut uhattuna, on tapahtuneesta viipymättä tehtävä kirjallinen selonteko SIL:lle (suositaan sähköistä lomaketta). Tapauksia, joista ilmoitus on aina tehtävä, ovat mm. seuraavat:

- kaikki hypyt, joissa on käytetty varavarjoa,
- kaikki tapaukset, joissa on sattunut lääkäri- tai sairaalahoitoon johtaneita loukkaantumisia,
- kaikki tapaukset, joissa varjon toiminta on ollut epänormaali (vajaatoiminta),
- tapaukset, jotka muuten ovat turvallisuutta vaarantavia tai joista olisi voinut kehittyä vaaratilanne.

Ilmoitus on laadittava välittömästi tapahtuman jälkeen ja toimitettava ensi tilassa SIL:lle, kuitenkin viimeistään 72 tunnin kuluessa tapauksesta. Tämä ilmoitus ei kuitenkaan vapauta tekemästä ilmoitusta onnettomuustilanteessa ilmailumääräyksen GEN M1-4 mukaisesti.

Ilmoitus tehdään SIL:n lomakkeella *Ilmoitus vaaratilanteesta laskuvarjohyppytoiminnassa*. Lomakkeita on saatavana SIL:stä ja sen kotisivuilta. Oppilaskoulutushyppäilyllä sattuneista vaaratilanteista tekee ilmoituksen vastaava kouluttaja tai kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö. Muilla hyppäilyllä sattuneista vaaratilanteista tekee ilmoituksen ensisijaisesti asianomainen hyppääjä itse. Sen voi tehdä myös organisaation turvallisuuspäällikkö. Tarpeen vaatiessa ilmoituksen voivat tehdä myös muut kuin edellä mainitut henkilöt. Ilmoituksesta toimitetaan kopio organisaation turvallisuuspäällikölle.

Ilmoituksen tarkoituksena on saattaa SIL:n ja alan harrastajien tietoon turvallisuutta vaarantaneet tapaukset. Tietojen saanti turvallisuutta vaarantaneista tapauksista auttaa osaltaan parannusten aikaansaamista varusteissa, menetelmissä ja koulutuksessa.

Toiminnasta onnettomuustilanteessa on määrätty ilmailumääräyksessä GEN M1-4 ja SIL:n ohjeessa *Toiminta vakavassa onnettomuustilanteessa*.

2 Oppilas-, lisenssi- ja kouluttajavaatimukset sekä oikeudet

2.1 Oppilaan vaatimukset ja oikeudet

2.1.1 Ikä

Oppilaalta edellytetään vähintään 15 vuoden ikää ennen koulutuksen aloittamista. Alle 18-vuotiaalta edellytetään huoltajan kirjallista suostumusta osallistua laskuvarjohyppytoimintaan.

2.1.2 Lääketieteelliset vaatimukset

Oppilaaksi voidaan kelpuuttaa koulutusorganisaation koulutuspäällikön tai hyppymestarin hyväksymä henkilö, joka on osoittanut koulutusorganisaatiolle terveydentilavakuutuksella tai, mikäli koulutusorganisaatio sitä vaatii, lääkärintodistuksella, että hän täyttää laskuvarjohyppytoimintaan riittävät terveydelliset vaatimukset. 60 vuotta täyttäneeltä henkilöltä vaaditaan terveydentilavakuutuksen yhteydessä lääkärintodistus.

Lääkärintarkastuksessa hyppääjän tulee esittää tarkastavalle lääkärille tämän ohjeen kohdat *Laskuvarjohyppääjän terveydentilavaatimukset*, *Laskuvarjohyppääjiä koskevat lääketieteelliset vaatimukset* sekä *Ohjeet tutkivalle lääkärille*. Tandemoppilaat esittävät kohdat *Tandemhyppyoppilaan terveydentilavaatimukset*, *Tandemhyppyoppilaita koskevat lääketieteelliset vaatimukset* ja *Ohjeet tutkivalle lääkärille tandemhyppyoppilaita varten*.

Koulutusorganisaatio tarkastaa lääkärintodistuksen ja tekee tarkastuksesta merkinnän terveydentilavakuutuslomakkeeseen. Lisäksi mahdollisesti tarvittavat rajoitukset (esim. silmälasit, pakollinen varavarjon automaattilaukaisin) merkitään hyppypäiväkirjaan. Koulutusorganisaatio voi tarpeen vaatiessa vaatia milloin tahansa hyppääjältä lääkärintodistuksen osoituksena tämän terveydentilasta.

2.1.3 Kelpoisuusluokan toteaminen

Ennen käytännön hyppytoiminnan aloittamista on koulutusta antavan organisaation koulutuspäällikön tai hyppeymestarin kirjallisesti todettava, että oppilas täyttää jäljempänä olevat kelpoisuusvaatimukset.

2.1.4 Tieto-, taito- ja kokemusvaatimukset

Oppilas

Henkilöllä pitää olla SIL koulutusohjelmassa määritellyt tiedot ja taidot, jotka tulee osoittaa määritellyillä kokeilla, sekä hänen tulee olla suorittanut koulutusohjelmassa määrätty hypyt hyväksytysti. Hyväksytyssä kirjallisessa koeksessa on vastattu vähintään 70 prosenttiin koekysymyksistä hyväksyttävästi. Käytännön kokeissa hyppeymestari arvioi, mikä on kuhunkin koulutukseen riittävä osaamisen taso.

Tandemoppilas

Ennen ensimmäistä hyppeä oppilaalta edellytetään riittävät tiedot uloshypystä ja toiminnasta vapaapudotuksessa.

Voimassaolo

Oppilaan kelpoisuus on voimassa hänen annettuaan terveydentilavakuutuksen tai lääkärintodistuksen, joka ilmoittaa oppilaan täyttävän kyseessä olevaan laskuvarjohyppytoimintaan riittävät terveydelliset vaatimukset. Koulutuspäällikkö voi päätöksellään peruuttaa kelpoisuuden. Koesuoritukset ovat voimassa yhden vuoden suorituspäivästä lukien, paitsi varavarjon käyttönäyte, joka on voimassa 2 kuukautta suorituspäivästä lukien.

2.1.5 Oikeudet

Oppilas

Oppilas on oikeutettu suorittamaan laskuvarjohyppäjä kouluttajan valvonnassa. Jatkokoulutuksessa olevalla oppilaalla on oikeus toimia koneessa ilman kouluttajaa tämän valvoessa suoritusta maasta tai ilmasta. Oppilaalla on oikeus pakata laskuvarjoja A-, B-, C- tai D-lisenssihyppääjän vastuulla ja valvonnassa.

Tandemoppilas

Tandemoppilas voi hypätä tandemhyppäjä tandemhyppeymestarin kanssa.

2.2 Lisenssivaatimukset ja lisenssinhaltijan oikeudet

2.2.1 Lääketieteelliset vaatimukset

A-, B-, C- ja D-lisenssihyppääjän on ensimmäistä lisenssiä hakiessaan osoitettava koulutusorganisaatiolle terveydentilavakuutuksella tai, mikäli koulutusorganisaatio tai hyppääjän ikä sitä vaatii, lääkärintodistuksella, että hän täyttää laskuvarjohyppytoimintaan riittävät terveydelliset vaatimukset.

Hyppääjän on osoitettava terveydentilansa koulutusorganisaatiolle terveydentilavakuutuksella. Terveydentilavakuutus on uusittava, mikäli hyppääjän terveydentilassa tapahtuu olennainen muutos tai viiden vuoden välein hyppääjän täytettyä 50 vuotta. 60 vuotta täytäneeltä hyppääjältä vaaditaan terveydentilavakuutuksen yhteydessä lääkärintodistus viiden vuoden välein. Lääkärintarkastuksessa hyppääjän tulee esittää tarkastavalle lääkärille tämän oh-

jeen kohdat *Laskuvarjohyppääjän terveydentilavaatimukset*, *Laskuvarjohyppääjiä koskevat lääketieteelliset vaatimukset* sekä *Ohjeet tutkivalle lääkärille*.

Koulutusorganisaatio tarkastaa lääkärintodistuksen ja tekee tarkastuksesta merkinnän terveydentilavakuutuslomakkeeseen. Lisäksi mahdollisesti tarvittavat rajoitukset (esim. silmälasit, pakollinen varavarjon automaattilaukaisin) merkitään hyppypäiväkirjaan. Koulutusorganisaatio voi tarpeen vaatiessa vaatia milloin tahansa hyppääjältä lääkärintodistuksen osoituksena tämän terveydentilasta.

2.2.2 Laskuvarjohyppääjän A-lisenssi

Laskuvarjohyppääjän A-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö tai hyppymestari. Näiden tästä antama koulutustodistus oikeuttaa itsenäiseen hyppytoimintaan.

Koulutustodistus

Koulutustodistuksesta tulee käydä ilmi seuraavat asiat:

- kouluttajan nimi
- koulutettavan nimi ja syntymäaika
- koulutuksen sisältö
- koulutuksen aloitus- ja päättymispäivämäärät
- kouluttajan allekirjoitus ja päivämäärä

ja sellaisena voi toimia esimerkiksi hyppypäiväkirja. Laskuvarjohyppääjän A-lisenssin myöntää SIL, kun henkilöllä on esittää koulutustodistus. Lisenssi on voimassa, kun henkilöllä on esittää SIL:n myöntämä todistus. Ennen kuin laskuvarjohyppääjä voi itsenäisesti suorittaa laskuvarjohyppyjä, on hänen täytettävä seuraavassa mainitut vaatimukset.

Ikä-, tieto-, taito- ja kokemusvaatimukset

Henkilöltä edellytetään 15 vuoden ikää. Henkilöltä edellytetään SIL:n koulutusohjeessa määriteltyjä tietoja ja taitoja, jotka tulee osoittaa määritellyillä kokeilla, sekä hänen tulee olla suorittanut koulutusohjeessa määrättyt hyppyhyväksytysti. Kokemusvaatimuksena on vähintään 25 hyväksytyä, koulutusohjelman mukaista itseaukaisuhyppyä.

Voimassaolo ja uusinta

SIL:n myöntämä A-lisenssi on voimassa myöntämispäivämäärästä seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun asti. Ennen 1.1.2013 myönnettyt lisenssit eivät ole enää voimassa. Lisenssiä ensimmäistä kertaa haettaessa tai uusittaessa edellytetään, että hyppääjä on viimeisen 12 kuukauden aikana hypännyt vähintään 10 itseaukaisuhyppyä. Puuttuvat hyppyt on suoritettava hyppymestarin valvonnassa. Aiemmin myönnettyä A-lisenssiä uusittaessa hyppääjä varmentaa omalla allekirjoituksellaan, että lisenssiin vaadittavat kokemus- ja terveydentilavaatimukset täyttyvät.

Oikeudet

A-lisenssin haltija on oikeutettu suorittamaan itsenäisesti laskuvarjohyppyjä ja pakkaamaan sen tyyppisiä laskuvarjoja, joihin hän on saanut koulutuksen. Hän on lisäksi oikeutettu valvomaan ja tarkastamaan oppilaan päävarjon pakkauksen.

2.2.3 Laskuvarjohyppääjän B-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet

B-lisenssin vaatimukset ovat:

- samat ikä-, tieto- ja taitovaatimukset kuin A-lisenssiä varten
- vähintään 50 itseaukaisuhyppyä ja 30 minuuttia vapaapudotusta
- hyväksytysti suoritettu SIL:n määrittelemä kuvunkäsittelykurssi tai vastaava hyppyohjelma.

Laskuvarjohyppääjän B-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö tai hyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. B-lisenssin myöntää SIL. Se on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin A-lisenssi. Aiemmin myönnettyä B-lisenssiä uusittaessa hyppääjä varmentaa omalla allekirjoituksellaan, että lisenssiin vaadittavat kokemus- ja terveydentilavaatimukset täyttyvät. B-lisenssin haltijalla on samat oikeudet kuin A-lisenssihyppääjällä. Lisäksi B-lisenssihyppääjä saa hypätä vesihyppyä sekä 100 hyppyä hypännyt B-lisenssin haltija saa toimia apukouluttajana koulutuspäällikön hyväksynnällä.

2.2.4 Laskuvarjohyppääjän C-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet

C-lisenssin vaatimukset ovat:

- samat ikä-, tieto- ja taitovaatimukset kuin B-lisenssiä varten
- vähintään 200 itseaukaisuhyppyä ja tunti vapaapudotusta.

Laskuvarjohyppääjän C-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö tai hyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. C-lisenssin myöntää SIL. Se on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin B-lisenssi. Aiemmin myönnettyä C-lisenssiä uusittaessa hyppääjä varmentaa omalla allekirjoituksellaan, että lisenssiin vaadittavat kokemus- ja terveydentilavaatimukset täyttyvät. C-lisenssin haltijalla on samat oikeudet kuin B-lisenssihyppääjällä ja hän saa lisäksi hypätä kuvaus-, näytös- ja yöhyppyä. Hän saa myös hypätä liitopukuhyppyä, mikäli hänellä on liitopukuvalmistajan tai SIL:n hyväksymän liitohyppykouluttajan antama koulutus.

2.2.5 Laskuvarjohyppääjän D-lisenssin vaatimukset, voimassaolo, toteaminen ja oikeudet

D-lisenssin vaatimukset ovat:

- samat ikä-, tieto- ja taitovaatimukset kuin C-lisenssiä varten
- vähintään 500 itseaukaisuhyppyä ja kolme tuntia vapaapudotusta.

Laskuvarjohyppääjän D-lisenssin vaatimusten täyttymisen toteaa kyseisen koulutusorganisaation koulutuspäällikkö tai hyppymestari, jotka antavat koulutustodistuksen. D-lisenssin myöntää SIL. Se on voimassa ja uusitaan samoin edellytyksin kuin C-lisenssi. Aiemmin myönnettyä D-lisenssiä uusittaessa hyppääjä varmentaa omalla allekirjoituksellaan, että lisenssiin vaadittavat kokemus- ja terveydentilavaatimukset täyttyvät. D-lisenssin haltijalla on samat oikeudet kuin C-lisenssihyppääjällä. Lisäksi D-lisenssin hyppääjä saa olla käyttämättä suojapähkinettä hypyn aikana. Hän saa käyttää hypyn aikana sellaisia varusteita (esimerkiksi skysurf-lautaa, tuubeja, savuja tai liitopukua), jotka saattavat oleellisesti vaikuttaa suoritukseen vapaapudotuksessa ja varjon varassa.

2.3 Kouluttajakelpoisuusvaatimukset, uusimisperiaatteet ja oikeudet

2.3.1 Lääketieteelliset vaatimukset

Vapaapudotuskouluttajan ja hyppymestarin tulee kelpoisuutta hakiessaan osoittaa lääkärintodistuksella koulutusorganisaatiolle, että hän täyttää kouluttajan toiminnassa tarvittavat riittävät terveydelliset vaatimukset. Vapaapudotuskouluttajien ja hyppymestareiden on uusittava terveydentilavakuutus viiden vuoden välein. Kouluttajan täytettyä

60 vuotta vaaditaan lisäksi lääkärintodistus viiden vuoden välein. Nova- ja tandemhyppymestareilta vaaditaan lääkärintodistus kelpoisuutta haettaessa ja sen jälkeen viiden vuoden välein. Lääkärintarkastuksessa tulee hyppääjän esittää tarkastavalle lääkärille tämän ohjeen kohdat *Laskuvarjohyppääjän terveydentilavaatimukset*, *Laskuvarjohyppääjiä koskevat lääketieteelliset vaatimukset* sekä *Ohjeet tutkivalle lääkärille*.

Koulutusorganisaatio tarkastaa lääkärintodistuksen ja tekee tarkastuksesta merkinnän terveydentilavakuutuslomakkeeseen. Lisäksi mahdollisesti tarvittavat rajoitukset (esim. silmälasit, pakollinen varavarjon automaattilaukaisin) merkitään hyppypäiväkirjaan. Koulutusorganisaatio voi tarpeen vaatiessa vaatia milloin tahansa kouluttajalta lääkärintodistuksen osoituksena tämän terveydentilasta.

2.3.2 Vapaapudotuskouluttaja (VPK)

Vapaapudotuskouluttajakurssin eksaminaattori antaa koulutustodistuksen. Vapaapudotuskouluttajan kelpoisuuden toteaa koulutusorganisaation koulutuspäällikkö ja myöntää SIL. Kelpoisuus on voimassa, kun henkilöllä on esittää SIL:n myöntämä kelpoisuustodistus. Ennen kuin laskuvarjohyppääjä voi toimia vapaapudotuskouluttajana, on hänen täytettävä seuraavat kelpoisuusvaatimukset:

- vähintään 18 vuoden ikä
- vähintään kaksi vuotta voimassa ollut itsenäiseen hyppäämiseen oikeuttava koulutustodistus
- C- tai D-lisenssi
- hyväksytysti suoritettu SIL:n hyväksymän koulutusohjeen mukainen vapaapudotuskouluttajakurssi.

Voimassaolo

Vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus on voimassa myöntämispäivämäärästä seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun asti, lääketieteelliset vaatimukset huomioiden. Vapaapudotuskouluttajana toimiminen edellyttää, että:

- henkilöllä on voimassa oleva C- tai D-lisenssi
- hän on suorittanut vapaapudotuskouluttajakokeen, joka on voimassa 24 kuukautta
- hän on kelpoisuutta haettaessa tai uusittaessa viimeisen 12 kuukauden aikana tehnyt vähintään 10 itsenäistä oppilaspuodotusta tai koulutushyppyä oppilaan kanssa, joista vähintään viisi tulee olla ryhmähyppyjä oppilaan kanssa. Mikäli tämä määrä ei täyty, hänen on hypättävä vähintään yksi harjoitushyppy hyppymestarin kanssa.

Oikeudet

Vapaapudotuskouluttajalla on oikeus tarkastaa perus- ja jatkokoulutuksessa olevan oppilaan hyppyvarusteet ja kouluttaa tätä. Vapaapudotuskouluttajalla ei ole oikeutta vastaanottaa kokeita tai näytteitä.

2.3.3 Pakkolaukaisuhyppymestari (PL-HM)

PL-hyppymestarikurssin eksaminaattori antaa koulutustodistuksen. PL-hyppymestarin kelpoisuuden toteaa koulutusorganisaation koulutuspäällikkö ja myöntää SIL. Kelpoisuus on voimassa, kun henkilöllä on esittää SIL:n myöntämä kelpoisuustodistus. Ennen kuin laskuvarjohyppääjä voi toimia PL-hyppymestarina, on hänen täytettävä seuraavat kelpoisuusvaatimukset:

- vähintään 18-vuoden ikä
- vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus 30.4.2011 jälkeen koulutuksen saaneilta
- hyväksytysti suoritettu SIL:n hyväksymän koulutusohjeen mukainen PL-hyppymestarikoulutus.

Voimassaolo

PL-hyppymestarin kelpoisuus on voimassa myöntämispäivämäärästä seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun asti, lääketieteelliset vaatimukset huomioiden. PL-hyppymestarina toimiminen edellyttää, että:

- henkilöllä on voimassa oleva C- tai D-lisenssi
- hän on suorittanut PL-hyppymestarikokeen, joka on voimassa 24 kuukautta
- hän on kelpoisuutta haettaessa tai uusittaessa itsenäisesti pudottanut viimeisten 12 kuukauden aikana vähintään 10 oppilasta
- hän on toiminut kouluttajana ainakin yhdellä alkeiskurssilla vuosittain.

Mikäli edellytykset eivät täyty on suoritettava SIL:n PL-hyppymestarikurssin eksaminaattorin määräämät suoritukset. Mikäli pelkkä pudotusmäärä ei täyty, hänen on pudotettava puuttuvat pudotukset hyväksytysti toisen hyppymestarin valvonnassa. Valvovan hyppymestarin on oltava mukana hyppylennolla.

Oikeudet

PL-hyppymestarilla on oikeus kouluttaa PL-alkeiskoulutuksessa, perus- tai jatkokoulutuksessa olevaa oppilasta. Hän saa myöntää oppilaan kelpoisuuden ja antaa itsenäisen hyppääjän koulutustodistuksen.

2.3.4 Novahyppymestari (NHM)

Novahyppymestari kelpoisuuden täyttymisen toteaa kurssin eksaminaattori, joka antaa koulutustodistuksen. Novahyppymestarin kelpoisuuden toteaa koulutusorganisaation koulutuspäällikkö ja myöntää SIL. Kelpoisuus on voimassa, kun henkilöllä on esittää SIL:n myöntämä kelpoisuustodistus. Ennen kuin henkilö voi toimia novahyppymestarina, hänen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- vähintään 18-vuoden ikä
- vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus 30.4.2011 jälkeen koulutuksen saaneilta
- hyväksytysti suoritettu SIL:n hyväksymän koulutusohjeen mukainen novahyppymestarikoulutus.

Voimassaolo

Novahyppymestarin kelpoisuus on voimassa myöntämispäivämäärästä seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun asti, lääketieteelliset vaatimukset huomioiden. Lisäksi novahyppymestarina toimiminen edellyttää, että:

- henkilöllä on voimassa oleva C- tai D-lisenssi
- hän on suorittanut novahyppymestarikokeen, joka on voimassa 24 kuukautta
- hän on kelpoisuutta haettaessa tai uusittaessa hypännyt vähintään 15 novatasokoulutushyppyä viimeisen 12 kuukauden aikana
- toiminut kouluttajana ainakin yhdellä nova-alkeiskurssilla vuosittain.

Mikäli edellisestä novatasokoulutushypystä on aikaa yli kuusi kuukautta, hänen on hypättävä vähintään kolme harjoitushyppyä toisen novahyppymestarin kanssa. Mikäli novatasokoulutushyppyjä ei ole riittävästi tai edellisestä novatasokoulutushypystä on aikaa yli 12 kuukautta, hänen on hypättävä SIL:n novahyppymestarikouluttajan valvonnassa tämän määräämät suoritukset.

Oikeudet

Novahyppymestarilla on oikeus kouluttaa nova-alkeiskoulutuksessa ja perus- tai jatkokoulutuksessa olevaa oppilasta. Hän saa myöntää oppilaan kelpoisuuden ja antaa itsenäisen hyppääjän koulutustodistuksen.

2.3.5 Tandemhyppymestari (THM)

Tandemhyppymestarin kelpoisuuden toteaa tandemhyppymestarikurssin järjestäneen koulutusorganisaation eksaminaattori, joka antaa koulutustodistuksen. Kelpoisuustodistuksen myöntää SIL. Kelpoisuus on voimassa, kun henkilöllä on esittää SIL:n myöntämä kelpoisuustodistus. Ennen kuin henkilö voi toimia tandemhyppymestarina, hänen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- vähintään 18-vuoden ikä
- vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus 30.4.2011 jälkeen koulutuksen saaneilta
- hyväksytysti suoritettu SIL:n hyväksymän koulutusohjelman mukainen tandemhyppymestarikoulutus.

Voimassaolo

Tandemhyppymestarin kelpoisuus on voimassa myöntämispäivämäärästä seuraavan kalenterivuoden maaliskuun loppuun asti, lääketieteelliset vaatimukset huomioiden. Lisäksi tandemhyppymestarina toimiminen edellyttää, että:

- henkilöllä on voimassa oleva D-lisenssi
- hän on suorittanut tandemhyppymestarikertauskuulustelun, joka on voimassa 24 kuukautta
- hän täyttää tandemplaskuvarjon valmistajan vaatimukset kelpoisuuden voimassaolosta
- hän on kelpoisuutta haettaessa tai uusittaessa hypännyt viimeisen 12 kuukauden aikana vähintään 25 tandemhyppyä.

Mikäli edellytykset eivät täyty, hänen on suoritettava SIL:n tandemhyppymestarikurssin eksaminaattorin määräämät suoritukset.

Oikeudet

Tandemhyppymestarilla on oikeus kouluttaa tandemoppilasta. Hän saa tarkastaa perus- ja jatkokoulutuksessa olevan oppilaan hyppyvarusteet ja kouluttaa tätä, mikäli hänellä on voimassaoleva vapaapudotuskouluttajan kelpoisuus.

Tandemhyppymestarilla on oikeus hypätä sellaisen tandemoppilaan kanssa, joka ei täytä SIL:n suosituksia tandemoppilaan terveydentilasta, jos tandemhyppymestari (ns. ”medical”-pätevyyden omaava tandemhyppymestari) täyttää seuraavat ehdot:

- hänen tandemhyppykokemuksensa on vähintään 250 tandemhyppyä
- hän on suorittanut vähintään 50 laskuvarjohyppyä viimeksi kuluneiden 6 kuukauden aikana, joista vähintään 25 tulee olla tandemhyppyjä.

3 Organisaation vaatimukset

3.1 Hyppypaikalle ja maalialueelle asetetut vaatimukset

Hyppypaikan ja maalialueen on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- Laskuvarjohyppyihin ilmailulain (22.12.2009/1194) 2 § 16 momentin tarkoittamilla lentopaikoilla on saatava lentopaikan päällikön tai hänen edustajansa lupa. Jos kyseessä on muu kuin lentopaikka, tarvitaan maanomistajan suostumus.
- Hyppypaikalla on oltava ennalta järjestettynä olosuhteisiin nähden tarpeellinen pelastus- ja ensiapuvalmius.
- Hyppypaikalla on oltava tuulen suuntaa ja voimakkuutta osoittava välineistö.

Oppilashyppy on tehtävä koulutuspäällikön hyväksymälle hyppypaikalle. Hyppypaikan suositeltu esteetön vähimmäiskoko on vallitsevan maatuulen suunnassa 300 metriä ja tuuleen poikittain nähden 150 metriä. Lisäksi oppilashyppypaikalla on oltava viestivälineet pelastuspalvelun hälyttämistä varten sekä oppilashyppytoiminnan ollessa käynnissä maahenkilö, jolla on yhteys hyppykoneen lentäjään.

Tandemhyppyillä alueen edellytetään olevan esteistä vapaa vallitsevan maatuulen suunnassa 100 metrin ja tuuleen poikittain nähden 25 metrin matkalta.

3.2 Hyppytoiminnan ja -turvallisuuden valvominen

Laskuvarjohyppytoiminnassa on noudatettava SIL:n antamia ohjeita ja tietoja, jotka jaetaan niiden ilmestyessä jokaiselle koulutusorganisaatiolle. Lisäksi niiden voimassaolevat versiot on saatavissa ja luettavissa myös SIL:n kotisivuilta.

Laskuvarjohyppyorganisaation jäsenet voivat antaa ohjeita ja määräyksiä toimivaltuuksiansa puitteissa. Heidän edellytetään puuttuvan havaitsemiinsa turvallisuuteen liittyviin epäkohtiin sekä rikkeisiin.

Oppilaiden hyppytoiminnan on tapahduttava koulutusorganisaation valvonnassa. Koulutuksessa on käytettävä SIL:n hyväksymää koulutusohjetta. Alkoholin tai muun huumaavan aineen vaikutuksen alaisena tai väsymystilassa ei saa harjoittaa laskuvarjotoimintaa eikä siihen liittyvää koulutusta.

Koulutusorganisaatio voi tarpeen vaatiessa vaatia milloin tahansa hyppääjältä lääkärintodistuksen osoituksena tämän terveydentilasta. Hyppääjän varusteet on yksityiskohtaisesti tarkastettava ennen ilma-alukseen nousemista. Oppilaan varusteet tarkastaa hyppymestari tai vapaapudotuskouluttaja koulutusmuotoon liittyvien oikeuksiansa mukaisesti.

Pokanvanhin

Jokaisella hyppylennolla edellytetään olevan konekuormasta vastaava, vähintään A-lisenssihyppääjä, jota kutsutaan pokanvanhimmaksi. Pokanvanhin vastaa pokansa toiminnasta kokonaisuudessaan. Oppilaita pudottava hyppymestari tai vapaapudotuskouluttaja toimii pokanvanhimpana. Mikäli kouluttaja poistuu koneesta ennen viimeistä linjaa, tulee pokaan olla nimetty pokanvanhin myös hyppylennon loppuajaksi.

Pokanvanhimman paikka lentokoneessa on oltava ennalta organisaatiossa sovittu tai siitä on sovittava ennen hyppylennolle lähtöä siten, että lentäjä ja kaikki pokan hyppääjät ovat tietoisia asiasta.

Pokanvanhimman tehtäviin kuuluu laskuvarjotoimintaa koskevien ohjeiden ja määräysten toteuttaminen ja valvominen oman pokansa osalta. Pokanvanhin vastaa sujuvasta ja turvallisesta hyppytoiminnasta oman pokansa osalta. Tehtäviä ovat vähintään:

- hyppyjärjestyksen määrittäminen
- ohjeiden antaminen lentäjälle ennen hyppylentoa ja lennon aikana
- vastaaminen pokasta koneen kuormauksen ja lennon aikana
- poikkeus- tai vaaratilanteessa keskustelu lentäjän kanssa ja ohjeiden anto hyppääjille.

Pokanvanhimman tehtävät ja vastuut sekä hänen paikkansa hyppykoneessa on organisaation annettava kirjallisen ohjeen muodossa sekä tiedotettava hyppääjille ja lentäjille. Ohje voi olla yhdistetty esimerkiksi lento- ja/tai hyppytoimintaa koskevaan ohjeeseen tai vastaavaan. Pokanvanhin tai lentäjä voi kieltää hyppäämisen pokassaan henkilöltä, joka ei noudata hyppytoimintaan liittyviä ohjeita ja määräyksiä.

3.3 Koulutusilmoitus

Laskuvarjohyppykoulutusta harjoittavat koulutusorganisaatiot tekevät koulutusilmoituksen kirjallisesti SIL:lle. Ilmoituksesta on käytävä ilmi seuraavat seikat:

- hakijan nimi, osoite, puhelin ja sähköposti
- käytettävät koulutusmuodot ja koulutusohjelmat
- koulutusorganisaation nimeämät vastuuhenkilöt, joita ovat koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö, turvallisuus-päällikkö sekä mahdollinen apulaiskoulutuspäällikkö yhteystietoineen
- hyppypaikat, joille oppilaskoulutushyppyt pääasiallisesti tapahtuvat.

Mikäli edellä mainitut tiedot muuttuvat, on muutoksista ilmoitettava kirjallisesti SIL:lle viimeistään 14 vuorokautta muutoksen jälkeen.

3.4 Koulutusorganisaatio

Kouluttavan organisaation muodostavat koulutuksesta vastaava henkilö eli koulutuspäällikkö, kalustopäällikkö ja turvallisuus-päällikkö sekä kouluttajat. Sama henkilö voi toimia useammassa tehtävässä. Koulutusorganisaation jäsenten on annettava kirjalliset suostumukset tehtäviinsä.

Koulutuspäällikkö ja apulaiskoulutuspäällikkö

Koulutuksesta kokonaisuudessaan vastaavaa henkilöä kutsutaan koulutuspäälliköksi. Koulutuspäällikkö johtaa koko oppilaskoulutustoimintaa. Hänen tehtävänään on huolehtia ja vastata siitä, että koulutustoiminnassa noudatetaan ilmailumääräyksiä ja voimassa olevia SIL:n ohjeita. Hän vastaa myös siitä, että koulutus tapahtuu hyväksytyin koulutusohjelman ja opetusmateriaalin mukaisesti.

Mahdollinen apulaiskoulutuspäällikkö toimii koulutuspäällikön apuna ja tarvittaessa tämän sijaisena. Koulutuspäällikkö määrittelee apulaiskoulutuspäällikön valtuudet koulutusorganisaatiokohtaisesti. Koulutuspäällikön on valvottava oppilaskoulutuksen edistymistä ja koulutustoimintaa, ja heidän tulee välittömästi puuttua havaitsemiinsa epäkohtiin ja määräysrikkomuksiin.

Koulutuspäällikkö hyväksyy kouluttajat ja valvoo heidän toimintaansa sekä hyväksyy apukouluttajat, koulutus-kaluston ja -paikat. Koulutuspäällikön on pidettävä ajan tasalla olevaa luetteloa edellä mainituista. Luetteloon on merkittävä hyväksymispäivämäärät ja kouluttajien suostumukset tehtäviinsä. Koulutuspäällikkö varmentaa luette-lon ja siihen tehdyt muutokset nimikirjoituksellaan.

Koulutuspäälliköltä ja apulaiskoulutuspäälliköltä edellytetään voimassa olevaa hyppymestari-kelpoisuutta sekä oi-keutta toimia itsenäisenä hyppääjänä, ja heidän tulee olla hyvin perehtyneitä kyseisen koulutusorganisaation toi-mintaan.

Kalustopäällikkö

Kalustopäällikön tulee valvoa ja huolehtia, että oppilaskoulutuksessa käytettävien laskuvarjojen sekä muun hyp-pykaluston pakkaus-, huolto- ja korjaustoiminnassa noudatetaan ilmailumääräyksiä ja SIL:n ohjeita. Hänen tulee huolehtia ja valvoa, että kaikilla tähän tehtävään osallistuvilla on riittävä koulutus, kelpoisuus ja kokemus. Kalus-topäällikön on oltava hyvin perehtynyt käytettävän oppilashyppykaluston pakkaus-, tarkastus- ja huoltotoimintaan, ja häneltä edellytetään joko voimassa olevaa hyppymestari-kelpoisuutta tai SIL:n kalustokelpoisuutta.

Turvallisuuspäällikkö

Turvallisuuspäällikkö valvoo organisaatiossa hyppyturvallisuutta. Hän valvoo, että itsenäisten hyppääjien hyppytoiminnassa noudatetaan ilmailumääräyksiä ja voimassa olevia SIL:n ohjeita. Turvallisuuspäällikkö valvoo, että laskuvarjohyppytoiminnassa sattuneet vaaratilanteet ilmoitetaan viipymättä SIL:lle. Turvallisuuspäällikkö vastaa siitä, että hyppytoimintaan ja hyppyturvallisuuteen liittyvät määräykset, ohjeet ja tiedotteet ovat kaikkien hyppääjien saatavilla. Turvallisuuspäällikkö toimii yhteistyössä muun organisaation kanssa hyppyturvallisuuteen liittyvissä asioissa. Turvallisuuspäälliköltä edellytetään vähintään voimassa olevaa C-lisenssiä.

Kouluttajat

Laskuvarjohyppykouluttaja vastaa koulutusvälineistön ohjeiden mukaisesti siitä, että hänen johdolla ja valvonnassaan annettava kyseisen koulutusmuodon koulutus on järjestetty turvallisesti, että koulutukseen osallistuvat noudattavat annettuja määräyksiä ja ohjeita ja että annettavaan koulutukseen osallistuvilla on kaikilla tehtäväänsä riittävä koulutus ja kelpoisuus.

Kouluttajan on ennen hänen johdolla ja valvonnassaan tapahtuvan oppilashyppytoiminnan aloittamista varmistettava, että säätila on oppilaan tiedoille ja taidoille sopiva kyseisen hyppypaikan erityisvaatimukset huomioon ottaen.

Apukouluttajat

Apukouluttajana (maa, radio) voi toimia henkilö, jolla on B-lisenssi, 100 itseaukaisuhyppyä ja koulutusvälineistön hyväksyntä.

Opetustilat ja -välineet

Kouluttavalla organisaatiolla on oltava käytettävissään koulutustoimintaa varten tarkoituksenmukaiset ja riittävät opetustilat sekä -välineet. Opetusvälineistön avulla pitää voida havainnollistaa riittävän tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti koulutusohjelman edellyttämä tavoite. Koulutettavien saatavilla, joko opetustiloissa tai henkilökohtaisesti, tulee olla koko koulutusajan seuraavat hyppytoimintaa koskevat, voimassa olevat asiakirjat:

- ilmailulaki
- yleistä laskuvarjotoimintaa koskevat ilmailuviranomaisen ilmailumääräykset ja tiedotukset
- SIL:n ohje *Laskuvarjohyppääjien toiminnalliset ohjeet ja kelpoisuusvaatimukset*
- SIL:n koulutusohjelmat
- SIL:n laatimat Turvallisuusmääräykset ja -tiedotteet

Lisäksi koulutettaville on jaettava riittävä määrä kirjallista aineistoa itseopiskelua ja opetuksen kertaamista varten.

3.5 Organisaation hyppytoiminnan dokumentointi

Hyppytoimintaa järjestävän organisaation tulee pitää kirjaa hyppymääristään ja raportoida ne SIL:lle yhteisten valtakunnallisten ja kansainvälisten tilastojen täydentämiseksi. Hyppymääriä ja tietoja hyödynnetään vuosittaisessa Vaaratilannekoosteessa, joka on tähän mennessä esitetty Turpaboogiessa.

3.5.1 Koulutuskirjanpito

Alkeiskurssin aikana koulutuksesta vastaavan hyppymestarin on pidettävä oppilaista koulutuspäiväkirjaa tai vastaavaa. Siihen tulee merkitä pidetyt oppitunnit, harjoitukset sekä eri oppiaineiden ja harjoitusten hyväksytyt koe-suoritus ja kokeen vastaanottaneen hyppymestarin varmennus. Tandemoppilaan kelpoisuuden koulutuskirjanpitoon voi varmentaa koulutuspäällikön tai apulaiskoulutuspäällikön lisäksi myös tandemhyppymestari.

Kouluttajan on nimikirjoituksellaan varmennettava valvonnassaan tehdyt koulutushypyt oppilaan hyppypäiväkirjaan (pl. tandemoppilas).

Perus- ja jatkokoulutuksen koulutuskortissa tulee näkyä suoritettujen kokeiden päivämäärät sekä koulutusohjelmaan kuuluvat hyppysuoritukset ja taidonnäytteet.

Kouluttaja antaa kelpoisuusvaatimusten täytymisestä kirjallisen koulustodistuksen koulutusorganisaation hyväksymälle lomakkeelle, joka voi olla hyppypäiväkirja.

Koulutusorganisaation on taltioitava seuraava koulutukseen liittyvä aineisto:

- koulutuskirjanpito
- kirjalliset kokeet vastauksineen, merkintä hyväksytystä käytännön kokeesta
- mahdolliset terveydentilavakuutukset ja merkinnät tarkastetuista lääkärintodistuksista
- holhoojan suostumukset.

Tämä aineisto on taltioitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden ajan. Tämä aineisto on pyydettyä esitettävä SIL:n määräämälle tarkastajalle.

3.6 Näytöshyppyohje

3.6.1 Yleistä

Tämä ohje koskee Suomen alueella järjestettäviä laskuvarjonäytöshyppyjä riippumatta siitä, suoritetaanko ne lentonäytösten yhteydessä tai erillisenä ohjelmasuorituksena muussa kuin ilmailutilaisuudessa. Niiltä osin, mistä tässä ei ole ohjeita, on noudatettava laskuvarjohyppyä koskevia yleisiä ohjeita ja ilmailumääräyksiä.

3.6.2 Näytöshyppyorganisaatio

Näytöshyppyä suorittavalta organisaatiolta edellytetään organisaation johtokunnan nimeämää näytöshyppypäällikköä, joka huolehtii näytöshyppyjen suunnittelusta ja hyppyturvallisuudesta sekä valvoo näytöksissä tarvittavan materiaalin ja kaluston kuntoa. Hänen tehtävänä on mm.:

- valvoa määräysten ja ohjeiden noudattamista näytöshyppyillä
- valvoa, että hyppääjän varusteiden tarkastukset ja lisenssit ovat voimassa
- valvoa, että vakuutukset ovat kunnossa
- pitää tarvittaessa tiedotustilaisuus.

Organisaation johtokunta voi nimetä näytöshyppypäälliköksi sijaisen, joka hoitaa kaikkia näytöshyppypäälliköille kuuluvia tehtäviä, jos tämä on estynyt.

Näytöshyppypäällikkö voi nimetä itselleen tarvittavan määrän apulaisia, jotka voivat toimia lentokoneessa pokanvanhimpina näytöshyppypäällikön antamien ohjeiden mukaisesti.

Näytöshyppypäällikkö nimeää näytöshyppääjät kuhunkin näytökseen erikseen, ottaen valinnassaan huomioon hypyalueen asettamat vaatimukset sekä hyppääjien kokemuksen ja taidot.

3.6.3 Luvat, ilmoitukset ja ehdot

Näytöshyppypäällikön on oltava hyvin perehtynyt kokoontumislain (530/1999) säännöksiin.

Kun laskuvarjohyppynäytöksen järjestäjänä on laskuvarjohyppyorganisaatio, valvoo näytöshyppypäällikkö, että edellä mainitun lain ehtoja noudatetaan. Mikäli tilaisuudenjärjestäjä on muu kuin laskuvarjohyppyorganisaatio (esim. ulkopuolisen tilaama näytöshyppy), näytöshyppypäällikön on syytä varmistaa, että järjestäjä on tietoinen laskuvarjohyppynäytöksen huvitilaisuuden järjestäjälle asettamista erityisehdoista (esim. vakuutukset ja luvat).

Näytöshyppyjen suorittamiseen vaaditaan maalialueen omistajan tai haltijan lupa.

Näytöshyppyistä on tehtävä kokoontumislain (14 §) mukainen kirjallinen ilmoitus järjestämispaikan poliisille vähintään viittä vuorokautta ennen tilaisuuden, johon näytöshyppy hypätään, alkamista.

Ilmoitusta ei tarvitse kuitenkaan tehdä sellaisesta yleisötilaisuudesta, joka osanottajien vähäisen määrän, tilaisuuden luonteen tai järjestämispaikan vuoksi ei edellytä toimenpiteitä järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tai sivullisille ja ympäristölle aiheutuvan haitan estämiseksi taikka erityisiä liikennejärjestelyjä.

Näytöksen järjestäjän on otettava vakuutus kolmannelle osapuolelle (katsojat, toimihenkilöt, ulkopuoliset) mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen varalle.

3.6.4 Näytöshyppyalueet ja -olosuhteet

Suurin sallittu maatuulen nopeus näytöshyppyjen aikana on 8 m/s, kun maalialue on halkaisijaltaan pienempi kuin 50 m.

Laskeutumisalueen on oltava vapaa yleisöstä ja hyppääjille vaarallisista esteistä vähintään halkaisijaltaan 25 metrin suuruisella alueella. Yleisön pysyminen poissa maalialueelta on varmistettava esim. aitauksen tai järjestysmiesten avulla.

Maalialueen on sijaettava siten, että hyppääjä voi suorittaa loppulähestymisen vastatuuleen vähintään 45 asteen kulmassa maanpintaan nähden ja vähintään 10 metriä korkeimman reunaesteiden yläpuolelta.

Maalialue on merkittävä esimerkiksi maalivaatteilla tai vastaavilla selvästi erottuvilla merkeillä. Näitä merkkejä voi käyttää myös merkinantoihin hyppääjille (esim. maatuulen suunta).

Maalialueen välittömässä läheisyydessä on oltava maatuulen suuntaa osoittava laite, kuten tuulipussi, liput, korkean kepin päähän asetettu viiri, maalivaatteista muodostettu tuulen suunnan osoitin, merkkisavu jne.

Maalialueen läheisyydessä on oltava olosuhteisiin nähden riittävät ensiapuvälineet ja sairaankuljetukseen soveltuva ajoneuvo.

Maalialueen läheisyydessä on oltava turvalliseen maahantuloon soveltuva vara-alue, jota voidaan käyttää esimerkiksi mahdollisissa laskuvarjon vajaatoimintatilanteissa (ohjausvaikeudet, varavarjo, jne.). Mikäli varsinainen maalialue kuitenkin on näytöshyppypäällikön arvion mukaan riittävän laaja, ei tällaista vara-aluetta tarvita.

Mikäli hyppyalueen läheisyydessä on korkeita reunaesteitä (talot yms.), on ennen hypyn suoritusta selvitettävä näiden vaikutus hyppyturvallisuuteen vallitsevissa tuuliolosuhteissa. Näytöshyppyä ei saa suorittaa, mikäli hyppääjä joutuisi suorittamaan loppulähestymisensä voimakkaasti turbulenttisissa olosuhteissa.

Näytöshyppyjen aikana on mahdollisuuksien mukaan oltava radioyhteys lentokoneen ja maalialueella olevien avustajien välillä.

3.6.5 Näytöshypyn suoritus

Uloshyppylinja ja -paikka on valittava maalialuetta lähinnä olevan varavarjolle soveltuvan varalaskupaikan mukaan (mikäli varalaskualue on katsottu tarpeelliseksi).

Uloshyppypaikka ja varjon aukaisupaikka eivät saa olla yleisön yläpuolella.

Kupumuodostelmaan ei saa telakoitua yleisön yläpuolella, eikä alle 600 metrin korkeudessa. Vakaasti lentävää kupumuodostelmaa ei tarvitse purkaa ennen maahantuloa, elleivät esimerkiksi sään turbulenssi tai muut turvallisuuteen vaikuttavat tekijät sitä edellytä.

3.6.6 Vaatimuksia hyppääjille ja kalustolle

Näytöksessä laskuvarjohyppyjä suorittavalta hyppääjältä edellytetään C-lisenssiä.

Savupanokset

Käytettäessä savupanosta vapaapudotusnäytöshypyillä on sen kiinnityksen täytettävä seuraavat vähimmäisvaatimukset:

- Savupanos on oltava kiinnitettynä asianmukaiseen telineeseen, joka kiinnitetään jalkaan. Teipin, narun tai rautalangan (tai vastaavan) käyttö kiinnityksestä on kielletty.
- Savupanos on eristettävä jalasta riittävän hyvin panoksen kehittämän kuumuuden vuoksi.
- Kiinnitysjärjestelmän on kestävä hypyn aiheuttamat rasitukset, mukaan lukien poikkeuksellisen kovat aukaisut (esim. varavarjo). Kiinnitysjärjestelmän on myös kestävä savupanoksen palaessaan kehittämä kuumuus.
- Savutelineessä on oltava järjestelmä, jolla se hätätilanteessa (esim. takertuminen varjoon aukaisuvaiheessa) voidaan laukaista irti jalasta.
- Savupanos on sitä paikalleen asennettaessa suunnattava siten, että panoksesta purkautuva tulisuihku ja kipinät eivät aiheuta vahinkoa hyppääjälle tai hänen varusteilleen.
- Savupanos ei saa haitata hyppääjän maahantuloa.

Edellä mainitun tyyppisen vapaapudotussavupanoksen lisäksi tai sijasta voidaan käyttää myös savupanoksia, jotka on tarkoitettu ainoastaan käytettäväksi oltaessa avatun laskuvarjon varassa. Tällaisen savupanoksen kiinnityksen on kestävä seuraavat vähimmäisvaatimukset:

- Vapaapudotuksen aikana savupanoksen ja sen kiinnitysjärjestelmän on oltava suojattuna siten, ettei ole vaaraa takertumisesta laskuvarjoon tai sen osiin vapaassa pudotuksessa tai varjon avautumisvaiheessa.
- Savupanoksen saa sytyttää vasta, kun laskuvarjo on täysin auki kehittynyt.
- Kiinnityksen on kestävä löystymättä tai irtoamatta savupanoksen kuumeneminen.
- Mikäli savupanos on tarkoitettu riippumaan hyppääjän alapuolella, on kiinnityspunoksen oltava sellainen, että se kestää irtoamatta myös savupanoksen mahdollisen putoamisen kiinnityspunoksen varaan.

Liput

Käytettäessä hyppääjän alapuolella varjon aukaisun jälkeen riippuvaksi tarkoitettua lippua näytöshypyillä, on se sijoitettava siten, ettei ole vaaraa sen auki purkautumisesta vapaan pudotuksen tai varjon aukaisun aikana. Käytettäessä em. lippua, on siihen liittyvän painon oltava kiinni lipun alareunassa. Tällaisen lipun yläreuna ei saa olla 50 cm kauempana hyppääjän jalasta.

Vapaan pudotuksen aikana käytettäväksi tarkoitettua lippua ei saa kiinnittää hyppääjän tai hänen varusteisiinsa. Lippua on pidettävä kiinni käsin, eikä mitään kiinnityslenkkejä saa käyttää. Lipun on oltava rakenteeltaan sellainen, että se vapaasti pudotessaan ei aiheuta vahinkoja ulkopuolisille. Tällaisessa lipussa ei saa käyttää painoja (yms.).

Liitteet

- Laskuvarjohyppäjän terveydentilavakuutus
- Laskuvarjohyppäjän terveydentilavaatimukset
- Laskuvarjohyppäjiä koskevat lääketieteelliset vaatimukset
- Ohjeet tutkivalle lääkärille
- Tandemoppilaan terveydentilavakuutus
- Tandemoppilaan terveydentilavaatimukset
- Tandemhyppyoppilaita koskevat lääketieteelliset vaatimukset
- Ohjeet tutkivalle lääkärille tandemhyppyoppilaita varten

LASKUVARJOHYPPÄÄJÄN TERVEYDENTILAVAKUUTUS

(luottamuksellinen; vain koulutusorganisaation käyttöön)

Hyppääjän nimi ja syntymäaika: _____
(lisäksi lääkärintodistus yli 60-vuotiailta)

Onko teillä todettu seuraavia sairauksia, vammoja tai rajoituksia (kyllä / ei / en tiedä)?

- 1. Sydänsairauksia** (esim. rytmihäiriöitä, synnynnäinen sydänvika, verenpainetauti, rintakipu, sepelvaltimotauti)
kyllä ei en tiedä
- 2. Hengityselinsairauksia** (esim. keuhkolaajentuma, astma, ilmarinta, toistuvat poskiontelotulehdukset, tuberkuloosi)
kyllä ei en tiedä
- 3. Tajunnanhäiriöitä** (esim. selittämättömät tai toistuvat huimaukset, kouristukset, epilepsia)
kyllä ei en tiedä
- 4. Insuliinihoitoinen diabetes**
kyllä ei en tiedä
- 5. Nivelten sijoiltaanmenoja, alle vuoden vanhoja luunmurtumia tai toiminnan rajoituksia** (lukuun ottamatta luunmurtumat ja vammat, jotka lääkärintarkastuksessa on todettu täysin parantuneiksi)
kyllä ei en tiedä
- 6. Säännöllinen lääkärin määräämä lääkitys** (kaikki ”kolmioläkkeet”, psykeläkkeet jne. lukuun ottamatta e-pillereit, tulehduskipulääkkeet, ihotauti- ja allergialäkkeet, antibiootit tai muut lääkkeet, jotka hoitavan lääkärin mukaan eivät ole este laskuvarjo-
hypyille)
kyllä ei en tiedä
- 7. Näkökykyä haittaavia sairauksia**
kyllä ei en tiedä

8. Näöntarkkuus

Oppilaiden yhteisnäön tulee olla 1.0 tai parempi. Vähintään A-lisenssin omaavan hyppääjän yhteisnäön tulee olla 0.8 tai parempi. Molempien silmien yhteisen näkökentän tulee olla normaali. Hyppääjän tulee kyetä lukemaan normaali-kokoista tekstiä 30 cm etäisyydeltä. Mikäli näiden vaatimusten saavuttaminen vaatii silmä- tai piilolaseja, on niitä käytettävä hypätessä.

Minun on käytettävä silmä- tai piilolaseja edellä mainittujen näkövaatimusten saavuttamiseksi:

kyllä ei en tiedä

Vakuutan, että antamani tiedot pitävät paikkansa. Sitoudun hankkimaan terveydentilaani koskevan lääkärintodistuksen ja antamaan terveydentilastani tietoja, mikäli antamani tiedot muuttuvat tai jos koulutusorganisaatio sitä vaatii.

Paikka Päiväys Allekirjoitus

Paikka Päiväys Holhoojan allekirjoitus (alle 18-vuotiailta)

Holhoojan nimen selvennys ja puhelinnumero

Onnettomuustilanteessa ilmoittakaa seuraavalle henkilölle: _____
Nimi ja puhelinnumero

LÄÄKÄRINTODISTUKSEN TARKASTUS (tarvittaessa ja yli 60-vuotiailta)

Läkärintodistus päivätty _____._____._____. Lääkärin nimi ja SV-numero _____

Kerho Päiväys KP / AKP / PL-HM tai NHM

LASKUVARJOHYPPÄÄJÄN TERVEYDENTILAVAATIMUKSET

Laskuvarjohyppääminen on tyypillinen ns. vauhtilaji. Laskuvarjohyppy tehdään 1000–4000 metrin korkeudesta. Näissä korkeuksissa esiintyvät ilmanpaineen vaihtelut eivät tavallisesti aiheuta ihmisille ongelmia. Poikkeuksen muodostavat henkilöt, joilla pieni ilman hapen osapaineen lasku saattaa aiheuttaa hypoksiaa (COPD, synnynnäiset sydänviat jne.). Laskuvarjohyppääminen nostaa sydämen lyöntitiheyttä ja verenpainetta tilanteen uutuuden ja jännittävyyden vuoksi.

Vapaapudotuksen aikana laskuvarjohyppääjän ilmanopeus nousee aina 200 km/h. Hyppääjän perusasento on ns. X-asento, jossa ilmapurran puskeva vaikutus kohdistuu varsinkin käsivarsiin ja jalkoihin. Fyysinen kontakti muiden hyppääjien kanssa vapaassa pudotuksessa on mahdollista.

Laskuvarjo avataan noin 800 metrin korkeudessa. Tällöin hyppääjän raajojen tulee voida liikkua ilma-virtaa vastaan ilman suurempaa nivelten (olkapäiden) sijoiltaanmenoriskiä. Laskuvarjon avautuessa hyppääjän nopeus ilmassa hidastuu 50 metristä/s noin 5 metriin/s muutaman sekunnin aikana. Tällöin rasitus kohdistuu eniten selkään ja niskaan.

Laskuvarjon avauduttua hyppääjän tulee kyetä havainnoimaan ympäristöönsä (alastuloalue, muut mahdolliset hyppääjät). Alastulossa laskuvarjoa jarrutetaan voimakkaasti, joten laskeutuminen on tavallisesti pehmeä (vrt. tuoilta alas hyppääminen) – aina ei kuitenkaan voi välttää räsitusta selkään, polviin, nilkkoihin tai yläraajoihinkaan, jos jarrutus on väärin ajoitettu.

Mahdollisissa hätätilanteissa hyppääjän on kyettävä tekemään itsenäisesti nopeita päätöksiä (esim. vara-varjon käyttöpäätös, laskeutuminen muulle kuin maalialueelle). Hyppääjä ei saa käyttää lääkitystä, joka vaikuttaa hänen reaktionopeuteensa tai päätöksentekokykyynsä.

Perusvaatimukset

Laskuvarjohyppääjällä ei saa olla sellaista vammaa tai sairautta, joka estää hänen turvallisen toimintansa ilmassa, laskuvarjon varassa tai laskeuduttaessa. Näitä ovat äkilliset tajunnanmenetykset, raajojen toiminnanvajavuudet tai näihin arvaamatta johtavat tilat. Raskauden aikana ei ole suositeltavaa hypätä (keskenmenoriski, potentiaalinen hapenpuute).

Lääkärintodistus ei ole kaikille laskuvarjohyppääjille välttämätön. Hyppääjän oma terveydentilavakuutus on riittävä. Laskuvarjohyppääjä ohjataan lääkäriin, jos:

- hän hakee nova- tai tandemhyppymestarin kelpoisuutta
- hän hakee ensimmäistä kertaa vapaapudotuskouluttajan tai PL-hyppymestarin kelpoisuutta
- hyppääjä on vähintään 60-vuotias
- hyppykurssin alussa tai muuten täytetty terveydentilavakuutus antaa aihetta (epäily sairaudesta)
- hyppykouluttaja niin vaatii.

Laskuvarjohyppääjän terveydentila arvioidaan sen hetkisen kunnan mukaan. Lääkärintodistus on voimassa viisi (5) vuotta. Epäselvissä tapauksissa ottakaa yhteys Suomen Ilmailuliitto ry:hyn, puhelin (09) 3509 340, fax (09) 3509 3440

LASKUVARJOHYPPÄÄJIÄ KOSKEVAT LÄÄKETIETEELLISET VAATIMUKSET

Laskuvarjohyppääjällä, vapaapudotuskouluttajalla ja hyppymestarilla ei saa olla sellaista vammaa tai sairautta, joka haittaa hyppytoiminnan ja oppilashyppytoiminnan turvallista suorittamista.

Laskuvarjohyppääjät, vapaapudotuskouluttajat ja hyppymestarit

1. Hyppääjällä ei saa olla vikoja tai sairauksia, jotka rajoittavat fyysistä tai henkistä suorituskykyä. Hänen tulee sietää fyysistä ja psyykkistä rasitusta sekä paineenvaihtelua (puoli ilmakehää).
2. Raajojen liikkuvuuden tulee olla normaali, ei sijoiltaanmeno taipumusta.
3. Tajunnantason menetyksiä ei saa olla. Rajoittavia sairauksia ovat esimerkiksi
 - epilepsia
 - insuliinihoitoinen diabetes (nova- ja tandemhyppymestarit)
 - huonossa tasapainossa oleva diabetes tai diabeteksen kohde-elimen vauriot.
4. Psykyen tulee olla normaali; ei vakavia mielenterveyden häiriöitä, ei säännöllistä psykiatrista hoitoa; ei huumaavien aineiden tai alkoholin väärinkäyttöä.
5. Oppilashyppääjältä vaadittava yhteisnäkökyky on vähintään 1.0. Vähintään A-lisenssin hyppääjän yhteisnäön tulee olla vähintään 0.8. Molempien silmien yhteisen näkökentän tulee olla normaali. Hyppääjän tulee kyetä lukemaan normaalikokoista tekstiä 30 cm etäisyydeltä. Mikäli näiden vaatimusten saavuttaminen vaatii silmä-/piilolaseja, tulee hyppääjän käyttää niitä hypätessään ja tästä tulee tehdä merkintä lääkärintodistukseen. Laskuvarjohyppääjällä ei saa olla merkittäviä verkkokalvon irtautumiseen vaikuttavia sairauksia.
6. Normaali puhekuulo.

OHJEET TUTKIVALLE LÄÄKÄRILLE

Käytetään Suomen Lääkäriliiton lomaketta T (Lääkärinlausunto terveydentilasta).
Seuraavat kohdat on tutkittava:

Pituus, paino (obesiteetti?)	Jos BMI-indeksi yli 30, syytä vakavasti harkita hyppykelpoisuutta.
Suonen tiheys, verenpaine mmHg	3 min levon jälkeen RR; pulssi/min (alle 160/95 mmHg). Rastuksen jälkeen 20 kyykkyhyppyä RR; pulssi/min, 3 min. levon jälkeen RR; pulssi/min.
Näöntarkkuus	Kaukonäkö 5 m etäisyydeltä; lähinäkö; katso edellisen sivun kohta 5
Puhekuulo	Normaali.
01 Psykkinen tila	Normaali.
02 Hermosto	Motoriikka, aivohermot, perifeeriset hermot, tasapaino, jänneheijasteet, tremor normaalit. Ei selittämättömiä poikkeamia, jotka voisivat viitata muuhun sairauteen (tarvittaessa tarkemmat tutkimukset).
03 Silmät	Normaali näkökenttä (sormiperimetria). Ei verkkokalvon irtautumiseen vaikuttavia sairauksia.
04 Korvat	Otoskopia, tärykalvot normaali.
05 Suu ja nielu	Normaali.
08 Sydän ja verenkiertoelimet	Thx auskultaatio; sivuäänet?
10 Hengityselimet	Normaali.
11 Vatsan alue	Normaali.
13 Imusolmukkeet	Normaali.
14 Nivelet	Yläraajojen abduktio ja fleksio tulee olla 180 astetta; ulko- ja sisäkierrot vapaat. Ei luksaatio taipumusta. Alaraajojen ekstensio ja fleksio (kyykistyminen) onnistuttava. Rotaatiot normaaleissa rajoissa.
15 Niska ja selkä	Normaali; selän taivutukset ongelmattomat. Ei osteoporoosia tai merkittäviä luustoa haurastuttavia sairauksia.
16 Epämuodostumat	Normaali; ei saa haitata raajojen/aistien toimintaa.
18 Tyrä	Etenkin nivustyrät voivat puristua varjon valjaissa. Pienet umbilikaali- ja paraumbilikaaliherniat eivät haittaa.
19 Muut löydökset	Kaikki normaalista poikkeavat merkittävä kohtaan ”Lisäselvitykset”.

Erityisyyistä voivat EKG, THX ja/tai P-gluk olla aiheellisia tutkia.

Suomen Ilmailuliitto ry
puhelin (09) 3509 340, fax (09) 3509 3440

TANDEMOPPILAAN TERVEYDENTILAVAKUUTUS

(luottamuksellinen; vain koulutusorganisaation käyttöön)

Hyppääjän nimi ja syntymäaika: _____
(lisäksi lääkärintodistus yli 60-vuotiailta)

Onko teillä todettu seuraavia sairauksia tai vammoja (kyllä / ei / en tiedä)?

1. Sydänsairauksia (esim. rytmihäiriöitä, synnynnäinen sydänvika, verenpainetauti, rintakipuja, sepelvaltimotauti)

kyllä ei en tiedä

2. Hengityselinsairauksia (esim. keuhkolaajentuma, astma, ilmarinta, tuberkuloosi)

kyllä ei en tiedä

3. Tajunnanhäiriöitä (esim. selittämättömät tai toistuvat huimaukset, kouristukset, epilepsia)

kyllä ei en tiedä

4. Insuliinihoitoinen diabetes

kyllä ei en tiedä

5. Alle vuoden vanhoja luunmurtumia tai toiminnan rajoituksia (lukuun ottamatta luunmurtumat ja vammat, jotka lääkärintarkastuksessa on todettu täysin parantuneiksi)

kyllä ei en tiedä

6. Säännöllinen lääkärin määräämä lääkitys (kaikki ”kolmiolääkkeet”, psykieläkkeet jne. lukuun ottamatta e-pillerit, tulehduskipulääkkeet, ihotauti- ja allergialääkkeet, antibiootit tai muut lääkkeet, jotka hoitavan lääkärin mukaan eivät ole este laskuvarjohypyille)

kyllä ei en tiedä

Vakuutan, että antamani tiedot pitävät paikkansa. Sitoudun hankkimaan terveydentilaani koskevan lääkärintodistuksen ja antamaan terveydentilastani tietoja, mikäli antamani tiedot muuttuvat ennen tandemhyppyä tai jos koulutusorganisaatio sitä vaatii.

Paikka Päiväys Allekirjoitus

Paikka Päiväys Holhoojan allekirjoitus (alle 18-vuotiailta)

Holhoojan nimen selvennys ja puhelinnumero

Onnettomuustilanteessa ilmoittakaa seuraavalle henkilölle:

Nimi ja puhelinnumero

LÄÄKÄRINTODISTUKSEN TARKASTUS (tarvittaessa ja yli 60-vuotiailta)

Lääkärintodistus päivätty ____ Lääkärin nimi ja SV-numero _____

Kerho Päiväys KP / AKP / tandemhyppymestari

TANDEMHYPPYOPPILAAN TERVEYDENTILAVAATIMUKSET

Tandemhyppykurssi tarjoaa nopean ja turvallisen tavan tutustua laskuvarjohyppäämiseen mm. henkilöille, joiden terveydentila ei täytä itsenäiselle laskuvarjohyppäjälle asetettuja terveydentilavaatimuksia. Tandemhyppessä hyppymestari ja oppilas hyppäävät samalla laskuvarjolla. Tandemoppilas kiinnittyy tandemhyppymestarin valjaisiin vatsapuolelle erityisesti tähän tarkoitukseen suunnitelluilla oppilasvaljailta. Tandemhyppyihin vaadittava erityisen pätevyyden omaava, erittäin kokenut hyppääjä (tandemhyppymestari) huolehtii turvallisuudesta hypyn jokaisessa vaiheessa, joten oppilas voi keskittyä nauttimaan vapaan pudotuksen tunteesta.

Tandemhyppy tehdään 2400–4000 metrin korkeudesta. Vapaapudotus kestää korkeudesta riippuen vajaasta puolesta minuutista aina 50 sekuntiin saakka. Tandemhyppymestari avaa laskuvarjon yli kilometrin korkeudessa. Näissä korkeuksissa esiintyvät ilmanpaineen ja happiosapaineen vaihtelut eivät tavallisesti aiheuta ”terveille” ihmisille ongelmia. Vapaapudotuksen aikana laskuvarjohyppäjän ilmanopeus nousee aina 200 km/h. Hyppäjän perusasento on ns. X-asento, jossa ilmapurran puskeva vaikutus kohdistuu varsinkin käsivarsiin ja jalkoihin. Laskuvarjon avautuessa hyppäjän nopeus ilmassa hidastuu 50 metristä/s noin 5 metriin/s muutaman sekunnin aikana. Tällöin rasitus kohdistuu eniten selkään ja niskaan. Laskeutuminen tapahtuu yleensä pehmeästi hyppymestarin jaloille ja oppilas laittaa jalkansa maahan vauhdin kokonaan pysähtyttyä, jolloin varsinaista rasitusta oppilaan jaloille ei tule.

Tandemhyppyoppilaalla ei saa olla sellaista vammaa tai sairautta, joka vaarantaa hänen tai tandemhyppymestarin terveyden hyppytapahtuman aikana. Esimerkiksi sairauksia, joihin voi liittyä äkillisiä tajunnanmenetyksiä (epilepsia, huonossa tasapainossa oleva insuliinidiabetes, ilman ennakko-oireita esiintyvät hypoglykemia-kohtaukset jne.), ei voida sallia. Huomioitavaa on, että merenpinnan yläpuolella liikkuminen tuo mukanaan fysiologisia muutoksia ihmiselimistön toimintaan, jotka johtuvat mm. ilmanpaineen ja hengitysilman happiosapaineen muutoksista. Lisäksi jännitys lisää sympatikushermoston ärsytystä kohottaen verenpainetta ja syketiheyttä. Henkilöiden, joille pieni ilman osapaineen lasku saattaa provosoida merkittävän hypoksian (vaikeat keuhkosairaudet, synnynnäiset sydänviat, vaikeat kardiovaskulaarisairaudet jne.) tulisi pidättäytyä laskuvarjohyppäämisestä kokonaan. Paineenvaihteluiden takia myös välikorvan ja nenän sivuonteloiden sairauksiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

”Ohjeet tutkivalle lääkärille tandemhyppyoppilaan tarkastamista varten” toimii T-lääkärinlausuntolomakkeen rinnalla ohjenuorana tandemhyppyoppilaita tutkittaessa. Tandemhyppyoppilaiden terveydentilavaatimukset ovat osittain selvästi lievemmat kuin muille hyppäjille asetetut. Esimerkiksi näkö- ja kuulovaatimukset sekä tuki- ja liikuntaelimiä koskevat vaatimukset tandemoppilaille ovat yleisesti ottaen selvästi lievemmat kuin muille laskuvarjohyppäjille. Tandemoppilaiden tuki- ja liikuntaelimiä koskevat sairaudet tai poikkeavuudet, kuten kaikki muutkin terveydentilaan liittyvät poikkeavuudet tulee tutkivan lääkärin arvioida luonnollisesti aina tapauskohtaisesti. Vaikeimmissa tapauksissa suositellaan tarvittaessa ilmailulääkärin konsultaatiota.

Ilmailulääkäreiden yhteystiedot:

http://www.trafi.fi/ilmailu/henkiloluvat/ilmailulaaketiede/ilmailulaakarit_2

Lisätietoja antavan tandemhyppymestarin yhteystiedot:

TANDEMHYPPYOPPILAITA KOSKEVAT LÄÄKETIETEELLISET VAATIMUKSET

Tandemhyppyoppilaalla ei saa olla sellaista vammaa tai sairautta, joka estää tandemhypyn turvallisen suorittamisen ilmassa, laskuvarjon varassa tai laskeuduttaessa.

1. Tandemhyppyoppilaalla ei saa olla vikoja tai sairauksia, jotka rajoittavat henkistä suorituskykyä tai estävät tandemhyppyoppilaalle asetettujen fyysisten vaatimusten toteuttamista. Hänen tulee sietää kohtuullista fyysistä ja psyykkistä rasitusta sekä paineenvaihtelua (puoli ilmakehää). Rajoittavia sairauksia ovat esimerkiksi: kardiovaskulaarisairaudet (esim. sepelvaltimotauti, rytmihäiriöt, verenpainetauti jne.) tai hengityselinsairaudet (esim. COPD, astma, ilmarinta, tuberkuloosi jne.)
2. Raajojen liikkuvuuden ja hallinnan osalta poikkeavuudet eivät saa estää tandemhypyn turvallista suorittamista.
3. Tajunnantason menetyksiä ei saa olla. Rajoittavia sairauksia ovat esimerkiksi
 - epilepsia
 - huonossa tasapainossa oleva insuliinidiabetes tai merkittävät diabeteksen kohde-elimen vauriot
 - hypoglykemiakohtaukset viimeisen vuoden aikana
 - ilman varoittavia ennakko-oireita esiintyneet hypoglykemiakohtaukset.
4. Psykyen tulee olla normaali; ei vakavia mielenterveyden häiriöitä, ei säännöllistä psyykelääkitystä; ei huumaavien aineiden tai alkoholin väärinkäyttöä.
5. Tandemhyppyoppilaalla ei saa olla merkittäviä verkkokalvon irtautumiseen vaikuttavia sairauksia. Näöntarkkuudelle ei sinänsä ole erityisvaatimuksia. Näkövammaisten tandemhyppyoppilaiden kohdalla tulee tandemhyppymestarilla olla ns. ”medical”-pätevyys.
6. Kuulon tulee olla normaalilla puhealueella (500–2000 Hz) parempi kuin 60 dB. Kuulon ollessa tätä huonompi, tulee tandemhyppymestarilla olla ns. ”medical”-pätevyys.

OHJEET TUTKIVALLE LÄÄKÄRILLE TANDEMHYPPYOPPILAITA VARTEN

Käytetään Suomen Lääkäriliiton lomaketta T (Lääkärinlausunto terveydentilasta).
Seuraavat kohdat on tutkittava:

Pituus, paino (obesiteetti ?)	Jos BMI-indeksi yli 30, syytä harkita hyppykelpoisuutta.
Suonen tiheys, verenpaine mmHg	3 min levon jälkeen RR; pulssi/min (alle 160/95). Rasituksen jälkeen 20 kyykkyhyppyä RR; pulssi/min, 3 min. levon jälkeen RR; pulssi/min.
Näöntarkkuus	Ei erityisvaatimuksia. Näkövammaisten kohdalla tandemhyppymestarin oltava ns. ”medical”-pätevyyden omaava (mainittava lisäselvitykset kohdassa!).
Puhekuulo	Puhealueella (500–2000 Hz) parempi kuin 60 dB. Kuulon ollessa tätä huonompi, tandemhyppymestarin oltava ns. ”medical”-pätevyyden omaava (mainittava lisäselvitykset kohdassa!).
01 Psykkinen tila	Normaali.
02 Hermosto	Karkea motoriikka normaalirajoissa. Poikkeavuudet arvioitava tapauskohtaisesti.
03 Silmät	Ei merkittäviä verkkokalvon irtautumiseen vaikuttavia sairauksia.
04 Korvat	Poikkeavuudet arvioitava tapauskohtaisesti.
05 Suu ja nielu	Poikkeavuudet arvioitava tapauskohtaisesti.
08 Sydän ja verenkiertoelimet	Thx auskultaatio; sivuäänät?
10 Hengityselimet	Normaali.
11 Vatsan alue	Normaalirajoissa.
13 Imusolmukkeet	Normaalirajoissa.
14 Nivelet	Polvinivelten fleksio vähintään 110 astetta. Lonkkanivelten fleksio ja ekstensio normaalirajoissa. Olkavarsien abduktio vähintään 90 astetta ja kyynärvarsien fleksio vähintään 90 astetta tai vaihtoehtoisesti käsivarret saatava rinnalle eteen (kyykistyminen, jalkojen nostaminen onnistuttava). Mikäli nämä ehdot eivät täyty, tutkiva lääkäri keskustele ”medical”-pätevyyden omaavan tandemhyppymestarin kanssa.
15 Niska ja selkä	Normaali; selän taivutukset ongelmattomat. Ei osteoporoosia tai luustoa haurastuttavia sairauksia. Poikkeavuudet arvioitava tapauskohtaisesti.
16 Epämuodostumat	Esteellisyys arvioitava tapauskohtaisesti.
18 Tyrä	Etenkin nivustyvät voivat puristua varjon valjaissa. Pienet umbilikaali- ja paraumbilikaatiherniat eivät haittaa.
19 Muut löydökset	Kaikki normaalista poikkeavat merkittävä kohtaan ”lisäselvitykset”.

Erytyssyistä voivat EKG, THX, ja/tai P-gluk olla aiheellisia tutkia.

Suomen Ilmailuliitto ry
puhelin (09) 3509 340, fax (09) 3509 3440